

V Y S V Ě T L I V K Y

24, 2 *mluno* — (z rus. molnija, blesk) elektřina, knižní výraz zavedený Preslem.

39, 1 *Pomona* — římská bohyně ovoce; 20 *dryáda* — lesní nymfa z antické mytologie; *kozonoh* — faun, v antické mytologii syn boha lesů a ochránce pastýřů Pana, člen jeho družiny; byl zobrazován s kozlíma nohami, rohy a vousy.

49, 24 *legátky* — (nář.) židle s vyřezávaným opěradlem.

51, 9 *Lopař* — Lopar, Laponec, obyvatel severní Skandinávie; 11 *do Rudolfské jdeme* — v Rudolfské (dnešní České) ulici byla redakce Lidových novin.

57, 2 *pačuli* — voňavka z indické aromatické rostliny s pižmovou vůní; 8 *métier* — (fr.) řemeslo.

74, 31 *table d'hôte* — (fr.) jídlo za jednotnou cenu, zde ve smyslu společného stolování.

76, 92 *saké* — japonské rýžové víno.

127, 41 *jako Jupiter Evropu k lásce unese* — příběh z římské mytologie, podle něhož Jupiter v podobě býka unesl dceru sídónského krále Evropu z Asie na Krétu; Evropa se stala jeho milenkou a matkou jeho tří synů, mezi nimi i pozdějšího krétského krále Minóa.

167, 48 *retraite* — (fr.) večerka, návrat do kasáren.

170, 47 *biplány* — dvojplošníky.

175, 49 *Petöfi* — Sándor P. (1823—1849), maďarský revoluční básník.

177, 8 *sana mens* — (lat.) zdravý rozum.

189, 1 *hodža* — islámský kněz; 4 *Škipetar* — (zast.) Albáнец.

190, 8 *tragtierführer* — (z něm.) vodič soumara.

212, 9 *k...štaſtu* — (z něm.) k...oddílu; 17 *Zna samo, šta gospodin lajtnant kazal* — Ví jen to, co říkal pan lajtnant.

215, 1 *Makedonsko kafene* — (bulh.) makedonská kavárna; 11 *vojnici* — (bulh.) vojáci.

217, 8 *brotsak* — (z něm.) chlebník.

219, 1 *selo* — (bulh.) vesnice; 12 *monastýr* — pravoslavný klášter.

225, 28 *arkadický* — blažený, pokojný, upomínající na venkovskou idylu (podle starověké Arkádie).

227, 7 *křísi* — cikády.

230, 40 *übermüdig bis zu tollen Streichen* — (něm.) bujný, rozpustilý až k bláznivostem; 41 *mon chair est gai et je ne lus que peu de livres* — (fr.) je mi dobře po těle a přečetl jsem jen málo knih.

248, 8 *Raxalpa* — Rax Alpe, hora v Dolnorakouských Alpách (2009 m)

nad průsmykem Semmering; 18 *Zum goldenen Hirschen, Zur Sonne* — (něm.) U zlatého jelena, U slunce.

254, 11 *Waldemar Psilander a Asta Nielsenová, Mia May a Henny Portenová* — populární herci éry němého filmu; 21 *circenses* — z lat. panem et circenses, chléb a hry; heslo z období císařského Říma, naznačující politiku vládnoucí aristokracie vůči lidu.

257, 12 *Hohenzollern* — německý šlechtický rod, z něhož pocházeli pruští králové a později němečtí císaři, včetně posledního z nich, Viléma II., který vedl Německo do první světové války.

259, 1 *Chemin des Dames* — historická horská silnice v severní Francii, proslulá úpornými boji mezi německými a spojeneckými vojsky za první světové války.

276, 15 *hat schon recht gehabt, Milada, meine Tante* — měla přece jen pravdu má teta Milada.

287, 16 *mordýři Kolčak, Denikin, Žudenič, Wrangel* — bělogvardějští generálové, hlavní představitelé kontrarevoluce v letech 1918—1920.

289, 11 *manlicherovka* — druh vojenské pušky (podle něm. inženýra F. Mannlichera).

302, 72 *Kamakura* — japonské město a lázně.

304, 46 *pět Ringhofferových komínů* — Ringhofferovy závody v Praze na Smíchově, později Ringhoffer-Tatra, jeden z nejstarších a největších podniků těžkého strojírenství v českých zemích, dnes závod Tatra Smíchov.

306, 112 *Laudate genus hominum!* — (lat.) Chvalte lidský rod!

310, 1 *Podoben německému básníku* — připomínka Heinricha Heina a jeho básně Vyznání z lyrického cyklu Severní moře z Knihy písni.

335 *Pověst palavská* — Palauské ostrovy, součást záp. Karolín v Mikronésii.

339, 9 *tout le monde* — (fr.) každý, všichni; 10 *dreadnought* — (angl.) obrněná válečná loď.

349 *Votes for Women* — (angl.) volební právo ženám.

360, 2 *rechts um, links um a gradaus, kehrt euch a knei* — (něm.) vojenské povely (vpravo v bok, vlevo v bok a přímo, čelem vzad a kleknout); 6 *nieder* — *auf* — (něm.) vojenské povely (k zemi — vztyk).

362, 24 *Vergatterung* — (něm.) vojenský povel (nástup, seřadit).

369, 76 *Wied* — Wilhelm W., německý princ, r. 1912 po porážce Turecka v balkánské válce a po vyhlášení nezávislosti Albánie dosazený velmcem v r. 1916 za vládce země, ale po šesti měsících opět svržený.

415, 15 *Poincaré* — Raymond P., francouzský president v letech 1913—1920, představitel republikánsko-demokratické strany a vlády „národního bloku“, která uskutečňovala politiku intervence proti sovětskému Rusku; 17 *Horthy, Mussolini, Cankov, Ludendorff, Kramář* — vesměs představitelé krajní pravice v různých evropských zemích; Miklós Horthy, admirál, po porážce revoluce a obnovení monarchie říšský správce, představitel vojenského diktátorstvského režimu v Maďarsku; Alexander Cankov, předseda bulharské pravicové vlády, usta-

vené r. 1923 po vojenském fašistickém převratu; Erich von Ludendorff, generál německé armády v první světové válce, který se v r. 1923 spolu s A. Hitlerem pokusil o nacistický puč v Mnichově; Karel Kramář, vůdce buržoazní národně demokratické strany a předseda první předválečné československé vlády.

416,36 *Stinnes* — Hugo S., německý průmyslový magnát, představitel jednoho z největších porúrských koncernů.